A BÍRÓSÁG ÍTÉLETE (ötödik tanács)

2021. január 21.*

„Fellebbezés – Az európai uniós intézmények dokumentumaihoz való hozzáférés – 1049/2001/EK rendelet – 10. cikk – A hozzáférés megtagadása – Dokumentumhoz való hozzáférést megtagadó európai parlamenti határozat ellen az Európai Unió Törvényszékéhez benyújtott kereset – A kereset benyújtását követően a megjegyzésekkel ellátott dokumentum harmadik személy általi nyilvánosságra hozatala – Az eljáráshoz fűződő érdek megszűnése miatti okafogyottság Törvényszék általi kimondása – Téves jogalkalmazás”

A C-761/18. P. sz. ügyben,

Päivi Leino-Sandberg (lakóhelye: Helsinki [Finnország], képviselik: O. W. Brouwer és B. A. Verheijen advocaten, valamint S. Schubert Rechtsanwalt)

fellebbezőnek,

támogatják:

a **Finn Köztársaság** (képviseli: M. Pere, meghatalmazotti minőségben),

a **Svéd Királyság** (képviselik kezdetben: A. Falk, C. Meyer-Seitz, H. Shev, J. Lundberg és H. Eklinder, később: C. Meyer-Seitz, H. Shev és H. Eklinder, meghatalmazotti minőségben)

beavatkozó felek a fellebbezési eljárásban,

az Európai Unió Bírósága alapokmányának 56. cikke alapján 2018. december 3-án benyújtott fellebbezése tárgyában,

a másik fél az eljárásban:

az **Európai Parlament** (képviselik: C. Burgos, I. Anagnostopoulou és L. Vétillard, meghatalmazotti minőségben)

alperes az elsőfokú eljárásban,

A BÍRÓSÁG (ötödik tanács),

tagjai: E. Regan tanácselnök, M. Ilešič, Juhász E., C. Lycourgos és I. Jarukaitis (előadó) bírák,

főtanácsnok: M. Bobek,

hivatalvezető: A. Calot Escobar,

* Az eljárás nyelve: angol.

tekintettel az írásbeli szakaszra,

a főtanácsnok indítványának a 2020. július 16-i tárgyaláson történt meghallgatását követően,

meghozta a következő

Ítéletet

1 Fellebbezésével Päivi Leino-Sandberg az Európai Unió Törvényszéke 2018. szeptember 20-i Leino-Sandberg kontra Parlament végzésének (T-421/17, nem tették közzé, a továbbiakban: megtámadott végzés, EU:T:2018:628) hatályon kívül helyezését kéri, amelyben a Törvényszék kimondta, hogy már nem szükséges határozni az Emilio De Capitaninak címzett, a 2015. július 8-i A(2015) 4931. sz. parlamenti határozathoz való hozzáférését megtagadó, 2017. április 3-i A(2016) 15112. sz. európai parlamenti határozat (a továbbiakban: vitatott határozat) megsemmisítése iránti keresetéről.

A jogvita előzményei

2 A fellebbező, a University of Eastern Finland (kelet-finnországi egyetem) nemzetközi jogi és európai jogi tanára, a háromoldalú egyeztetések átláthatóságára vonatkozó két kutatási projekt keretében a Parlament dokumentumaihoz való hozzáférés iránti kérelmet nyújtott be ezen intézményhez. Ennek keretében konkrétan az Európai Parlament 2015. július 8-i A(2015) 4931. sz. határozatához kért hozzáférést, amely megtagadta E. De Capitanitól a LIBE-2013-0091-02. és LIBE-2013-0091-03. sz. dokumentumhoz való teljes körű hozzáférést (a továbbiakban: A(2015) 4931. sz. határozat vagy kért dokumentum). E határozattal a Parlament lényegében megtagadta E. De Capitanitól a hozzáférést az akkor folyamatban lévő háromoldalú egyeztetések keretében készített két táblázat negyedik oszlopához.

3 Az említett határozat ellen E. De Capitani megsemmisítés iránti keresetet indított, amelyet a Törvényszék Hivatala T-540/15. sz. ügyszám alatt 2015. szeptember 18-án vett nyilvántartásba. Időközben E. De Capitani ezt a dokumentumot egy blogon online elérhetővé tette (a továbbiakban: vitatott dokumentum).

4 A Parlament a vitatott határozatban azzal az indokkal tagadta meg a fellebbező hozzáférését a kért dokumentumhoz, hogy azt annak címzettje a Törvényszék előtt vitatta, és – mivel a bírósági eljárás folyamatban van – a hozzáférhetővé tétel sértené a bírósági eljárásoknak az Európai Parlament, a Tanács és a Bizottság dokumentumaihoz való nyilvános hozzáférésről szóló, 2001. május 30-i 1049/2001/EK európai parlamenti és tanácsi rendelet (HL 2001. L 145., 43. o.; magyar nyelvű különkiadás 1. fejezet, 3. kötet, 331. o.) 4. cikke (2) bekezdésének második francia bekezdésében biztosított védelmét.

5 A Törvényszék a 2018. március 22-i De Capitani kontra Parlement ítéletében (T-540/15, EU:T:2018:167) megsemmisítette az A(2015) 4931. sz. határozatot.

A Törvényszék előtti eljárás és a megtámadott végzés

6 A fellebbező a Törvényszék Hivatalához 2017. július 6-án benyújtott keresetlevelével keresetet indított a vitatott határozat megsemmisítése iránt. A Finn Köztársaság és a Svéd Királyság kérte, hogy a fellebbező kérelmeinek támogatása végett beavatkozhasson az eljárásba.

7 A Törvényszék az eljárási szabályzatának 89. cikke alapján 2017. november 14-én hozott pervezető intézkedéssel többek között azt a kérdést intézte a fellebbezőhöz, hogy megítélése szerint kielégítést nyert-e, mivel lehetősége volt arra, hogy az interneten betekintsen a vitatott dokumentumba. A Törvényszék eljárási szabályzata 130. cikkének (2) bekezdése alapján a Törvényszék Hivatalához 2018. március 27-én benyújtott külön beadványban a Parlament okafogyottság megállapítása iránti kérelmet nyújtott be.

8 2018. április 20-án a fellebbező benyújtotta a Törvényszék Hivatalához az okafogyottság megállapítása iránti kérelemre vonatkozó észrevételeit, és kérte a Törvényszéktől e kérelem elutasítását.

9 A megtámadott végzésben a Törvényszék úgy ítélte meg, hogy a fellebbező keresetéről már nem szükséges határozni, mivel a vitatott dokumentum interneten való hozzáférhetővé tételét követően az okafogyottá vált. A Törvényszék kizárta azon ítélkezési gyakorlat alkalmazását, amely szerint a felperes megőrizheti a valamely uniós intézmény által hozott jogi aktus megsemmisítéséhez fűződő érdekét azért, hogy azon jogsértés, amely e jogi aktust állítólag érinti, a jövőben ne ismétlődhessék meg. A Törvényszék szerint a Parlament általi megtagadás az adott ügyhöz kapcsolódott és eseti jellegűnek minősült.

A felek Bíróság előtti kérelmei

10 Fellebbezésében a fellebbező azt kéri, hogy a Bíróság:

– helyezze hatályon kívül a megtámadott végzést;

– érdemben döntse el a jogvitát;

– a Parlamentet kötelezze a költségek viselésére, és

– a beavatkozó feleket kötelezze a saját költségeik viselésére.

11 A Finn Köztársaság azt kéri, hogy a Bíróság:

– helyezze hatályon kívül a megtámadott végzést, és

– az ügyet új határozat meghozatala céljából utalja vissza a Törvényszék elé.

12 A Svéd Királyság azt kéri, hogy a Bíróság:

– helyezze hatályon kívül a megtámadott végzést, és

– érdemben döntse el a jogvitát.

13 A Parlament azt kéri, hogy a Bíróság:

– utasítsa el a fellebbezést, és

– a fellebbezőt kötelezze a költségek viselésére.

A fellebbezésről

14 Fellebbezésének alátámasztására a fellebbező két jogalapra hivatkozik. Első jogalapjával azt rója fel a Törvényszéknek, hogy azon következtetést vonta le, hogy a kereset okafogyottá vált, és már nem szükséges határozni. Második jogalapjával a fellebbező a Törvényszék azon megállapítását kifogásolja, hogy a vitatott dokumentum harmadik személy általi közzététele az eljáráshoz fűződő érdekének elvesztését eredményezte.

Az első jogalapról

A felek érvei

15 Első jogalapjával, amely két kifogást tartalmaz, a fellebbező lényegében arra hivatkozik, hogy a Törvényszék tévesen alkalmazta a jogot, amikor úgy ítélte meg, hogy a vitatott dokumentumnak az interneten, a címzettje által történő közzététele következtében okafogyottá vált az első fokon benyújtott kereset.

16 A fellebbező azt állítja egyrészt, hogy a Törvényszék megsértette a 2018. szeptember 4-i ClientEarth kontra Bizottság ítéletből (C-57/16 P, EU:C:2018:660) eredő azon elvet, amely szerint a jogvita nem válik okafogyottá, ha a kért dokumentumok közzététele ellenére azon intézmény, amely eredetileg megtagadta az e dokumentumokhoz való hozzáférést, a vitatott határozatát nem vonja vissza. Márpedig a jelen ügyben a Parlament nem vonta vissza a vitatott határozatot.

17 Másrészt a fellebbező azt rója fel a Törvényszéknek, hogy túl szigorú és helytelen kritériumot alkalmazott, amikor annak vizsgálatára szorítkozott, hogy a fellebbező „teljesen jogszerű módon" használhatta-e fel a vitatott dokumentumot azt követően, hogy E. De Capitani a blogján közzétette azt. Ugyanis, amint azt E. De Capitani maga is kifejtette, mivel a kért dokumentum közzétett változata az „[általa] kiemelt részeket tartalmazó és [általa] észrevételezett változat", a fellebbező hangsúlyozza, hogy a minőség, a tárgyilagosság és etika egyetemi normáinak tiszteletben tartására köteles kutatói minősége azt követeli meg tőle, hogy csak hiteles forrásokból szerzett információkat használjon fel. Egyébiránt az 1049/2001 rendelet céljából nem következik, hogy e rendeletet úgy kell értelmezni, hogy valamely dokumentum harmadik személy általi közzététele helyettesítheti a szóban forgó intézmény által e rendelet alapján biztosított nyilvános hozzáférést.

18 A finn és svéd kormány támogatja a fellebbező érvelését, és úgy véli, hogy a kereset nem vált okafogyottá.

19 A finn kormány különösen arra hívja fel a figyelmet, hogy tudomása szerint a Bíróság soha nem tekintette úgy, hogy valamely dokumentum harmadik személy általi hozzáférhetővé tétele releváns annak értékelése szempontjából, hogy a felperes érdeke fennmaradt-e az 1049/2001 rendelet alkalmazásával kapcsolatos ügyben. E kormány ezenkívül azzal érvel, hogy a Törvényszék által a megtámadott végzés 27. pontjában hivatkozott 2006. december 11-i Weber kontra Bizottság végzés (T-290/05, nem tették közzé, EU:T:2006:381), 2012. október 3-i Jurašinović kontra Tanács ítélet (T-63/10, EU:T:2012:516), valamint 2013. október 15-i European Dynamics Belgium és társai kontra EMA ítélet (T-638/11, nem tették közzé, EU:T:2013:530) tárgyát képező ügyekben szereplő helyzetek eltérnek a jelen ügyben szóban forgó helyzettől.

20 A Parlament az első fellebbezési jogalap elutasítását kéri.

21 Egyrészt a Parlament hangsúlyozza, hogy a jelen ügy alapjául szolgáló tények és a 2018. szeptember 4-i ClientEarth kontra Bizottság ítélet (C-57/16 P, EU:C:2018:660) alapjául szolgáló tények eltérőek, és hogy a Bíróság által ebben az ítéletben követett okfejtés nem ültethető át a jelen ügyre. Az említett ítélet és a jelen ügy közötti egyetlen közös pont az, hogy a szóban forgó intézmény nem vonta vissza a vitatott határozatot.

22 Másrészt a Parlament arra hivatkozik, hogy a Törvényszék előtt nem hivatkoztak a minőséggel kapcsolatos normákra vonatkozó érvre, valamint arra, hogy az egyetemi oktatók nem bízhatnak meg az interneten végzett kutatásokban. Új jogalapról van tehát szó, amely kiterjeszti a jogvita tárgyát, és amelyet következésképpen mint elfogadhatatlant el kell utasítani.

23 Egyébiránt a Parlament megjegyzi, hogy a Törvényszék nem állapította meg, és még csak nem is vizsgálta, hogy a vitatott dokumentum E. De Capitani általi közzététele érvényesen helyettesítheti-e a nyilvános hozzáférést, hanem csak azt értékelte, hogy a fellebbező azt teljes mértékben jogszerűen használhatta-e fel egyetemi munkájához.

24 Ezenfelül, a finn kormány azon állítását illetően, amely szerint a fellebbező nem lehetett teljesen biztos a vitatott dokumentum közzétételének és alkalmazásának jogszerűségében, a Parlament arra hivatkozik, hogy a Parlament soha nem fejezte ki kétségeit azzal kapcsolatban, hogy E. De Capitani, a kért dokumentum címzettje, valóban az a személy, aki a vitatott dokumentumot közzétette. A Parlament úgy véli, hogy e tekintetben nem merült fel kétség.

25 Végül a Parlament kiemeli, hogy – a finn kormány által javasoltakkal szemben – a megtámadott végzésben hivatkozott ítélkezési gyakorlatból az következik, hogy a Törvényszék egy általános kritériumot határozott meg, amikor kimondta, hogy a dokumentumokhoz való hozzáférést megtagadó határozat megsemmisítése iránti kereset okafogyottá válik, ha e dokumentumokat harmadik személy hozzáférhetővé tette, mivel a kérelmező hozzáférhet azokhoz, valamint azokat jogszerűen is használhatja fel, ugyanúgy, mintha azokhoz az 1049/2001 rendelet alapján benyújtott kérelme révén jutott volna hozzá.

A Bíróság álláspontja

26 Első jogalapjával a finn és a svéd kormány által támogatott fellebbező lényegében arra hivatkozik, hogy a Törvényszék tévesen alkalmazta a jogot, amikor úgy ítélte meg, hogy a kereset okafogyottá vált. Egyrészt az első kifogásában azt állítja, hogy mivel a Parlament nem vonta vissza a vitatott határozatot, a kereset továbbra is megőrizte tárgyát. Másrészt második kifogásában azt állítja, hogy a Törvényszék túl szigorú és helytelen kritériumot alkalmazott, amikor annak vizsgálatára szorítkozott, hogy jogszerűen használhatta-e fel a vitatott dokumentumot azt követően, hogy annak megjegyzésekkel ellátott és kiemeléseket tartalmazó változatát harmadik személy az interneten közzétette, miközben egyetemi kutatói minősége azt követeli meg tőle, hogy csak hiteles forrásokból származó információkat használjon fel.

27 A jelen ítélet 22. pontjában kifejtett, arra alapított elfogadhatatlansági kifogást illetően, hogy a második kifogást nem hozták fel a Törvényszék előtt, emlékeztetni kell arra, hogy a Bíróság ítélkezési gyakorlata szerint, ha valamely félnek megengedhető lenne, hogy először a Bíróság előtt hozzon fel olyan jogalapot, amelyet a Törvényszék előtt nem terjesztett elő, az azt jelentené, hogy az a Törvényszék által eldöntött jogvitán túlterjedő jogvitával fordulhatna a Bírósághoz. A fellebbezési eljárás keretében a Bíróság hatásköre főszabály szerint a Törvényszék előtt megvitatott jogalapokra vonatkozó értékelés megítélésére korlátozódik. Mindazonáltal az olyan érv, amelyet első fokon nem hoztak fel, nem minősül a fellebbezési szakaszban elfogadhatatlan új jogalapnak, ha csupán a keresetben szereplő, a Törvényszék elé terjesztett jogalapban már kifejtett érvelés kiegészítését képezi (2014. április 10-i Areva és társai kontra Bizottság ítélet, C-247/11 P és C-253/11 P, EU:C:2014:257, 113. és 114. pont, valamint az ott hivatkozott ítélkezési gyakorlat).

28 A jelen ügyben meg kell állapítani, hogy a fellebbező lényegében arra hivatkozott a Törvényszékhez benyújtott, az okafogyottság megállapítása iránti kérelemre vonatkozó észrevételeinek 3. pontjában, hogy a dokumentumot nem lehet úgy tekinteni, mint amelyet „közzétettek”, ha azt magánszemély az interneten tette hozzáférhetővé, mivel az ilyen hozzáférhetővé tétel nem hasonlítható az intézmény által a dokumentumhoz biztosított hozzáféréshez vagy annak ezen intézmény általi közzétételéhez.

29 Következésképpen, jóllehet a fellebbező az elsőfokú eljárásban kifejezetten nem hivatkozott arra, hogy a minőség és a tárgyilagosság egyetemi normáinak tiszteletben tartására köteles kutatói minősége azt követeli meg tőle, hogy csak hiteles forrásokból szerzett információkat használjon fel, a második, arra alapított kifogás, hogy a Törvényszék túl szigorú és helytelen szempontot alkalmazott, amikor arra támaszkodott, hogy a fellebbező jogszerűen használhatta fel a vitatott dokumentumot annak harmadik személy általi közzétételét követően, a fellebbező által a Törvényszék előtt kifejtett érvelés kiegészítését képezi.

30 Ilyen körülmények között az első jogalap második kifogása elfogadható.

31 Az első jogalap megalapozottságát illetően meg kell jegyezni, hogy a megtámadott végzés 27. pontjában a Törvényszék emlékeztetett azon ítélkezési gyakorlatára, mely szerint „a dokumentumokhoz való hozzáférést megtagadó határozat megsemmisítése iránti kereset okafogyottá válik, ha a kérdéses dokumentumokat egy harmadik fél hozzáférhetővé tette, mivel a kérelmező ugyanolyan jogszerűen hozzáférhet a dokumentumokhoz és használhatja azokat, mintha az 1049/2001 rendelet értelmében benyújtott kérelme alapján kapta volna meg azokat.” Ráadásul e végzés 28. pontjában a Törvényszék megállapította, hogy ez az ítélkezési gyakorlat még inkább alkalmazandó a jelen ügyben, „mivel maga a dokumentum címzettje tette hozzáférhetővé a [vitatott]dokumentum teljes változatát, így kétségtelen, hogy a [fellebbező] azt az egyetemi munkájához teljes mértékben jogszerűen használhatja fel”.

32 Emlékeztetni kell arra, hogy a Bíróság állandó ítélkezési gyakorlata szerint a felperes eljáráshoz fűződő érdekének – a kereset tárgyára tekintettel – a kereset benyújtásakor kell fennállnia, ellenkező esetben a kereset elfogadhatatlannak minősül. A jogvita tárgyának – az eljáráshoz fűződő érdekhez hasonlóan – a bírósági határozat kihirdetéséig fenn kell maradnia, ellenkező esetben a kereset okafogyottá válik; ez tehát feltételezi, hogy a kereset az eredményessége esetén alkalmas legyen arra, hogy az azt kezdeményező fél számára előnnyel járjon (2013. május 28-i Abdulrahim kontra Tanács és Bizottság ítélet, C-239/12 P, EU:C:2013:331, 61. pont; 2017. november 23-i Bionorica és Diapharm kontra Bizottság ítélet, C-596/15 P és C-597/15 P, EU:C:2017:886, 84. és 85. pont; 2018. szeptember 6-i Bank Mellat kontra Tanács ítélet, C-430/16 P, EU:C:2018:668, 50. pont; 2019. október 17-i Alcogroup és Alcodis kontra Bizottság ítélet, C-403/18 P, EU:C:2019:870, 24. pont).

33 A jelen ügyben meg kell állapítani, hogy még ha a vitatott dokumentumot harmadik személy hozzáférhetővé is tette, a Parlament hivatalosan nem vonta vissza a vitatott határozatot, így a jogvita – ellentétben a Törvényszék által többek között a megtámadott végzés 27. és 28. pontjában megállapítottakkal – megőrizte a tárgyát (lásd ebben az értelemben: 2018. szeptember 4-i ClientEarth kontra Bizottság ítélet, C-57/16 P, EU:C:2018:660, 45. pont, valamint az ott hivatkozott ítélkezési gyakorlat).

34 Ennélfogva annak vizsgálata érdekében, hogy a Törvényszéknek érdemben kellett volna-e határoznia a kereset tárgyában, a Bíróságnak a jelen ítélet 32. pontjában felidézett ítélkezési gyakorlatának megfelelően meg kell vizsgálni, hogy a fellebbező e hozzáférhetővé tétel ellenére is hivatkozhatott-e az eljáráshoz fűződő érdekre, ami magában foglalja annak meghatározását, hogy a fellebbező az említett hozzáférhetővé tétel révén teljes mértékben kielégítést nyert-e az érintett dokumentumhoz való hozzáférés iránti kérelmében követett célokra tekintettel (lásd ebben az értelemben: 2018. szeptember 4-i ClientEarth kontra Bizottság ítélet, C-57/16 P, EU:C:2018:660, 47. pont).

35 Elöljáróban meg kell állapítani, hogy igaz ugyan, hogy az eljáráshoz fűződő érdek, amelynek a bírósági határozat kihirdetéséig fenn kell maradnia, ellenkező esetben a kereset okafogyottá válik, a jogvita érdemére alkalmazandó anyagi jogtól független eljárási feltételnek minősül, az nem választható el e jogtól, mivel az eljáráshoz fűződő érdek fennállását a keresetlevélben megfogalmazott anyagi jogi kérelem alapján kell megítélni.

36 E tekintetben emlékeztetni kell arra, hogy az 1049/2001 rendelet az (1) preambulumbekezdésének megfelelően az uniós jogalkotónak az EUSZ 1. cikk második albekezdésében kifejezett szándékának kereteibe illeszkedik, amely rendelkezés új szakaszt kíván jelenteni az Európa népei közötti egyre szorosabb egység létrehozásának folyamatában, amelyben a döntéseket a lehető legnyilvánosabban és az állampolgárokhoz a lehető legközelebb eső szinten hozzák meg (2018. szeptember 4-i ClientEarth kontra Bizottság ítélet, C-57/16 P, EU:C:2018:660, 73. pont, valamint az ott hivatkozott ítélkezési gyakorlat).

37 Ezen alapvető uniós célkitűzést tükrözi egyfelől az EUMSZ 15. cikk (1) bekezdése is, amely többek között előírja, hogy az Unió intézményei, szervei és hivatalai munkájuk során a nyitottság elvének lehető legnagyobb mértékű tiszteletben tartásával járnak el, amely elvet megerősít az EUSZ 10. cikk (3) bekezdése és az EUMSZ 298. cikk (1) bekezdése is, valamint másfelől alátámasztja az, hogy a dokumentumokhoz való hozzáférés jogát biztosítja az Európai Unió Alapjogi Chartájának 42. cikke (2018. szeptember 4-i ClientEarth kontra Bizottság ítélet, C-57/16 P, EU:C:2018:660, 74. pont, valamint az ott hivatkozott ítélkezési gyakorlat).

38 Ebből a szempontból az 1049/2001 rendelet célja – mint azt a (4) preambulumbekezdése és az 1. cikke kimondja –, hogy a lehető legszélesebb körű hozzáférési jogot biztosítsa a nyilvánosság számára az intézmények dokumentumaihoz (2008. július 1-jei Svédország és Turco kontra Tanács ítélet, C-39/05 P és C-52/05 P, EU:C:2008:374, 33. pont).

39 E célból az 1049/2001 rendelet 2. cikkének (1) bekezdése előírja, hogy „[b]ármely uniós polgár, valamint valamely tagállamban lakóhellyel, illetve létesítő okirat szerinti székhellyel rendelkező természetes vagy jogi személy jogosult az intézmények dokumentumaihoz hozzáférni az e rendeletben meghatározott elvek, feltételek és korlátok szerint”, és a (4) bekezdésében hozzáteszi, hogy „[e rendelet 4. és 9. cikkének] sérelme nélkül, a dokumentumokat a nyilvánosság számára írásbeli kérelem alapján vagy közvetlenül elektronikus formában vagy nyilvántartáson keresztül teszik hozzáférhetővé.”

40 Így e rendelet megállapítja egyrészt bárkinek azon főszabály szerinti jogát, hogy az intézmények dokumentumaihoz hozzáférjen, másrészt pedig az intézmények azon főszabály szerinti kötelezettségét, hogy hozzáférést biztosítsanak a dokumentumaikhoz.

41 Az említett rendelet 4. cikke kimerítően felsorolja az intézmények dokumentumaihoz való hozzáférési jog alóli azon kivételeket, amelyek alapján az intézmények megtagadhatják a dokumentumokhoz való hozzáférést, mégpedig annak elkerülése érdekében, hogy a hozzáférhetővé tétel a 4. cikk által védett valamely érdeket sértse (lásd ebben az értelemben: 2013. november 28-i Jurašinović kontra Tanács ítélet, C-576/12 P, EU:C:2013:777, 44. pont, valamint az ott hivatkozott ítélkezési gyakorlat).

42 Ugyanezen rendelet 10. cikke, amely a dokumentumokhoz kérelem alapján való hozzáférésre vonatkozó részletes szabályokat tartalmazza, az (1) bekezdésében előírja, hogy „[a] kérelmező helyszíni tanulmányozás vagy másolat átvétele útján férhet hozzá a dokumentumhoz, beleértve adott esetben az elektronikus másolatot is, ahogyan az a kérelmező igényeinek jobban megfelel”.

43 Ezenkívül rá kell mutatni arra, hogy az 1049/2001 rendelet 10. cikkének (2) bekezdése előírja, hogy „az intézmény a dokumentumokhoz való hozzáférés biztosításának kötelezettségét úgy is teljesítheti, hogy tájékoztatja a kérelmezőt a kért dokumentumhoz való hozzájutás módjáról”, de kizárólag akkor, „[h]a a dokumentumot az érintett intézmény már közzétette, és az a kérelmező számára könnyen hozzáférhető”.

44 Ily módon az érintett intézmény – azáltal, hogy tájékoztatja a kérelmezőt az általa már hozzáférhetővé tett, kért dokumentumhoz való hozzájutás módjáról – ugyanúgy eleget tesz az e dokumentumhoz való hozzáférés biztosítására vonatkozó kötelezettségének, mintha azt ő maga közvetlenül közölte volna a kérelmezővel. Az ilyen információ ugyanis lényeges előfeltétele a kért dokumentum kimerítő jellege, teljessége és jogszerű felhasználása megerősítésének.

45 Ezzel szemben nem állapítható meg, hogy az érintett intézmény teljesítette a dokumentumhoz való hozzáférés megadására vonatkozó kötelezettségét pusztán azáltal, hogy e dokumentumot harmadik személy hozzáférhetővé tette, és erről a kérelmező tudomást szerzett.

46 Ellentétben ugyanis azzal a helyzettel, amikor az érintett intézmény maga tette hozzáférhetővé a dokumentumot, lehetővé téve a kérelmező számára, hogy arról tudomást szerezzen, és azt jogszerűen felhasználja, biztosítva egyúttal e dokumentum kimerítő jellegét és teljességét; a harmadik személy által hozzáférhetővé tett dokumentum nem tekinthető hivatalos dokumentumnak, vagy olyannak, amely ezen intézmény olyan egyértelmű jóváhagyása hiányában fejezi ki az intézmény hivatalos álláspontját, amely szerint a megszerzett dokumentum valóban ezen intézménytől származik, és az ő hivatalos álláspontját fejezi ki.

47 A Parlament által képviselt és a Törvényszék által kifejtett álláspont elfogadása azt jelentené, hogy az intézmények mentesülnének a kért dokumentumhoz való hozzáférés megadására vonatkozó kötelezettsége alól, még akkor is, ha a 1049/2001 rendeletben előírt egyetlen olyan feltétel sem teljesül, amely lehetővé tenné számukra e kötelezettség alóli mentesülést.

48 Ezért a jelen ügyhöz hasonló helyzetben, amikor a fellebbező kizárólag egy harmadik személy által hozzáférhetővé tett, vitatott dokumentumhoz szerzett hozzáférést, és amelyben a Parlament továbbra is megtagadja tőle a kért dokumentumhoz való hozzáférést, nem tekinthető úgy, hogy a fellebbező az 1049/2001 rendelet értelmében hozzáférést kapott ezen dokumentumhoz, sem pedig úgy, hogy ennélfogva elveszítette az ahhoz fűződő érdekét, hogy pusztán e hozzáférhetővé tétel miatt a vitatott határozat megsemmisítését kérje. Ellenkezőleg, ilyen helyzetben a fellebbezőnek fennmarad a kért dokumentum hiteles változatához való hozzáféréshez fűződő, az e rendelet 10. cikkének (1) és (2) bekezdése értelmében vett valós érdeke, amely biztosítja, hogy ez az intézmény a dokumentum kibocsátója, és hogy ez a dokumentum annak hivatalos álláspontját fejezi ki.

49 Következésképpen a Törvényszék a megtámadott végzés 27. és 28. pontjában tévesen alkalmazta a jogot, amikor a dokumentum harmadik személy általi hozzáférhetővé tételét a kért dokumentumnak az érintett intézmény általi, az 1049/2001 rendelet értelmében vett hozzáférhetővé tételével azonosította, és ebből e végzés 37. pontjában azt a következtetést vonta le, hogy már nem szükséges határozni a fellebbező keresetéről, mivel a dokumentum harmadik személy általi hozzáférhetővé tétele folytán a fellebbező ahhoz ugyanúgy hozzájuthatott, és azt ugyanolyan jogszerűen fel is használhatta, mintha e rendelet alapján benyújtott kérelmének teljesítését követően kapta volna meg azt.

50 A fentiekből az következik, hogy az első fellebbezési jogalapnak helyt kell adni, és a megtámadott végzést hatályon kívül kell helyezni, anélkül hogy szükséges lenne megvizsgálni e jogalap többi érvét vagy a fellebbezés második jogalapját.

A Törvényszékhez benyújtott keresetről

51 Az Európai Unió Bírósága alapokmánya 61. cikkének első bekezdése szerint a Bíróság a Törvényszék határozatának hatályon kívül helyezése esetén az ügyet maga is érdemben eldöntheti, amennyiben a per állása megengedi, illetve határozathozatalra visszautalhatja a Törvényszékhez.

52 A jelen ügyben, mivel a Törvényszék a fellebbező keresetének érdemi vizsgálata nélkül helyt adott a Parlament okafogyottság megállapítása iránti kérelmének, a Bíróság úgy ítéli meg, hogy a per állása nem engedi meg a határozathozatalt. Ezért az ügyet vissza kell utalni a Törvényszék elé.

A költségekről

53 Mivel az ügyet a Bíróság visszautalta a Törvényszék elé, a költségekről jelenleg nem kell határozni.

A fenti indokok alapján a Bíróság (ötödik tanács) a következőképpen határozott:

1) A Bíróság az Európai Unió Törvényszékének 2018. szeptember 20-i Leino-Sandberg kontra Parlament végzését (T-421/17, nem tették közzé, EU:T:2018:628) hatályon kívül helyezi.

2) A Bíróság az ügyet visszautalja az Európai Unió Törvényszéke elé.

3) A Bíróság a költségekről jelenleg nem határoz.

Aláírások